

**PROFESYONEL MÜZİK EĞİTİMİNDE MÜZİK
ARŞİVCİLİĞİNİN
YERİ VE ÖNEMİ (*)**

**The Place and The Importance of The Musical Record Keeping in
Professional Music Education**

DOI NO: 10.5578/amrj.46476

Aslı YILDIRIM¹

Özet

Genel müzik eğitiminde; ilkokul, ortaokul ve lise müzik dersi program içeriklerinde müzik kültürü öğrenme alanı yer alır. Müzik öğretmeni özel alan yeterliliklerinde de müzik kültürü önemli bir beklentidir. Müziği meslek olarak seçen geleceğin öğretmen adaylarının öncelikle içinde yaşadığı sonrasında ise dünya kültürünü ve müzik kültürünü özümsemesi, tanınması ve tanıtması müzik eğitiminin niteliği açısından önemlidir. Böylece öğretmen; farklı toplumlara ait müziksel tınıları, eserleri öğrencilerine tanıtılabilecek ve kültürel gelişmelerini sağlayabilecektir. Bu gelişimde koleksiyonların, müzeler ve müzik arşivciliğinin katkısı olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada, farklı ülkelerden enstrümanların ve müzik objelerinin yer aldığı ülkemizin en büyük müzik müzesi ele alınacak, öğrencilerin ve eğitimcilerin “ mesleki müzik eğitiminde müzik arşivciliğinin yeri ve önemi” ne yönelik tutum ve davranışları belirlenmeye çalışılacaktır. Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcileri çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Veriler, odak grup görüşmesi ile toplanmış, nitel araştırma tekniklerine göre çözümlenmiştir.

Araştırmanın profesyonel müzik eğitiminde müzik arşivciliği ve koleksiyonerliğinin önemi üzerinde durması, alana katkı sağlayacak olması bakımlarından özgün olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Öğrenme Alanı, Arşivcilik.

Abstract

In traditional music education, musical culture learning domain takes part in the music syllabus of the primary, secondary and high schools. Musical culture is also a substantial expectation in the field qualification of a maestro. In terms of qualification of the music education, it is really important for prospective teachers of the future choosing music as an occupation to adopt primarily the culture living in then the world and musical cultures and to not

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı.

(*) Bu çalışma; Müzed 2. Uluslararası Müzik Konferansında, (6-8 Mayıs 2016 Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

only know but also introduce them. The teacher, in this way, may be able to introduce different tones from different cultures to the students and able to contribute to their cultural development. It is thought that there is a contribution of collections, museums and music record keeping in this progress.

In this study, the biggest music museum of our country including instruments and musical objects from different countries will be handled and it will be tried to determine attitudes and behaviors of both students and educators towards the place and the importance of the musical record keeping in professional music education. Conservatory students and educators choosing teaching as an occupation are selected as study group. Data have been collected through focus group discussion and analyzed according to qualitative research techniques. As the study focuses on the importance of musical record keeping and collecting in professional music education it is regarded as genuine in respect to its possible contribution to the field.

Key Words: Culture, Learning Domain, Record Keeping.

GİRİŞ

Ülkemizde müzik kültürümüzün zenginliği bilinmektedir. Somut olan ve olmayan halleriyle bu zenginliğin korunması, yaşatılması, gelecek kuşaklara aktarılması yolunda çalışmalar yapılmaktadır. Bununla birlikte bu çalışmaların arzu edilen düzeyde olmadığı da yine gerek bu işe gönül verenlerce gerekse müzik bilimci ve eğitimcilerince dile getirilmektedir.

Müzik müzeciliği ve arşivliği işinde emek harcayan birey, kurum ve kuruluşlar bireylerin ve toplumların kültürlenmeleri ve kültürleşmelerinde önemli roller üstlenmektedir. Bununla birlikte; bu zorlu yolda yürüyen ve bir misyon üstlenen birey veya kurumlara yol gösterecek, bir muhatap bulunamamaktadır. Ülkemizde; müzik alanına yönelik müze ve arşiv oluşturma işinde sorunların en başında alanında uzman ve yetkin araştırmacı, eğitimci ve kurumların olmamasıdır. Müzecilik ve arşivciliğin felsefesi, elde edilen araç ve gereçlerin kaynağının doğru ve ehil ellerce teyit edilmesi, bağışların toplanma sürecindeki sıkıntılar, bürokratik engeller, eserlerin kaydı, korunması, medya ve teknolojik kurulum ve donanım sıkıntılarının aşılması, yer temini, bütçe bulma, koruma, yaşatma, uzman yetiştirme ve benzeri bir çok konuda eksikliklerimiz vardır.

Müze veya arşiv oluşturma sürecindeki en önemli sorun “müzenin” hiç kuşkusuz sürdürülebilir ve yaşayan bir yer halini

almasıdır. Esas amaç; geleneği olan, sürdürülebilir ve herkese açık, ulaşılabilir bir kuruma dönüşebilmek olmalıdır.

3-18 Kasım 2015 tarihlerinde Paris'te UNESCO 38.Genel Konferansı kapsamında gerçekleştirilen Kültür Komisyonu'nda Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine İlişkin Tavsiye Kararı kabul edilmiştir.

Tavsiye kararında; müze ifadesi, kar amacı gütmeyen, insanlığın somut ve somut olmayan mirasını ve çevresini eğitim, araştırma ve eğlence amacıyla muhafaza eden, irdeleyen ve sergileyen halka açık, toplumun hizmeti ve gelişiminde kalıcı kurum” olarak tanımlanır. Tavsiye kararında koleksiyon ifadesi ise “doğal ve kültürel varlıkların, somut ve somut olmayanının, geçmişin ve günümüzün bir arada alanlar” olarak tanımlanır.

Tavsiye kararında müzelerin işlevleri; muhafaza etme, araştırma, iletişim, eğitim olarak belirlenmiştir.

Müzelerin sorunları konusunda şu başlıklara yer verilir: Küreselleşme, müzelerin ekonomi ve yaşam kalitesi ile ilişkisi, toplumsal rol, müzeler ve bilgi-iletişim teknolojileri. Taraf devletlerin bu konularda çalışmalar yapması ve sürece katkıda bulunması sorunlara yönelik çözüm bulması ve yapılan çalışmaları desteklemesi yine tavsiye kararlarında önerilmektedir. <http://www.yok.gov.tr/documents/>

Bu çalışmada; müzik müzeciliği ve arşivciliği özelinde; kültür ve müzik eğitimi, müzik eğitimi türleri, müzik kültürü öğrenme alanı, müzik öğretmenleri müzik kültürü alan yeterliliği, çalışmaya ilişkin genel müzik eğitimi ders programları analizi ve yorumlar, ülkemizde ve dünyada müzecilik ve önemi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Koleksiyonu ve Arşivi konularına değinilmiş, araştırmaya destek olmak amacıyla öğretmen adayı konservatuvar öğrencileri ve konservatuvar eğitimcilerinin “müzik müzeciliği ve arşivciliğine” yönelik görüşleri alınmıştır.

Kültür ve Müzik Eğitimi

Bugün, bilgi hızla yayılmakta ve paylaşılmaktadır. Bilgiye ulaşmak eskisinden çok daha kolaydır. Değişmeyen ise bilgiye ulaşmaktan çok onu doğru ve yerinde kullanabilmektir. Formal yollardan bilginin aktarıldığı okullar artık daha fazla informal yaklaşımlara yönelmiş, eğitim ve öğretim faaliyetlerini daha çok alanda

veya gerçek hayatta aktarmayı tercih etmeye başlamışlardır. Bireyin ya da öğrencinin kişisel doyumu bu sayede gerçekleşebilecektir. Eğitimin her türünde olduğu gibi özellikle müzik eğitiminde “her yerde eğitim anlayışı” bireyde ve öğrencide istenilen hedeflerin gerçekleşmesinde etkili olacaktır. “Günümüzdeki eğitim anlayışı; bireyi onun ilgi ve yeteneklerine uygun olarak seçilmiş bir uzmanlık alanında kapasitesinin sonuna dek yetiştirmeye çalışırken, ona aynı zamanda, meslek dışı gereksinimlerini doyurucu bilgiler, becerileri uğraşlar kazandırmaktır. Müzik uğraşısı burada hem bir meslek hem de meslek dışı zamanlarını mutlulukla doyurabileceği bir uğraş olarak düşünülmektedir” (Günay, 2011: 91). Müzik müzeleri, koleksiyonları ve arşivleri bir yönüyle bireyin diğer yönüyle toplumun geliştirilmesi amaçlarına hizmet eder. Kültür bireylerin ve toplumların yaşantılarına etki eder. Gelenek ve göreneklerin bilinçli ya da bilinçsiz, dolaylı ya da dolaysız aktarımında, bireylerin etkileşiminde, iletişiminde, sosyal ve beşeri ilişkilerinde kültür önemli bir etkidir. Eğitim ise bu kültürel akışkanlıkta bilinçli ve önemli roller üstlenir. Çünkü eğitimin en etkin ve önemli tanımları arasında bireyi kültürlenme ve kültürel yönden değiştirme vardır. Eğitimde birey merkeze alınsa da, değişen ve kültürlenmiş bireyin içinde yaşadığı toplumu etkilemesi, değiştirme, kültürlenmesi beklenir. Kültür değişir, gelişir, aktarılır. Toplumdan topluma farklılık gösterdiği gibi, toplumlar arasında kültürel geçişlere de rastlanabilir. Kültür öğrenilebilir, öğretilir. Birçok etken (aile, devlet, din vb) kültüre etki eder. İnsanoğlu farklı kültürel değerlere sahip olsa da, kültürel değerlerin bazıları bir toplumda görülürken diğerinde görülmeyebilir. Müzik kültürü ise hemen her toplumda yer edinmiştir. Günay müzik kültürünü; toplumun bir üyesi olarak insanoğlunun, genel kültürünün yanında kazandığı müzik sanatına ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile müzik ortamlarında geçerli ahlak kuralları, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan karmaşık bir bütündür” (2011: 99) diye tanımlar.

Müzik müzeleri, koleksiyonları ve arşivleri; bireye ve topluma gerek kendi kültürlerini gerekse dünya üzerindeki tüm kültürleri müzik yoluyla anlama ve anlamlandırma fırsatları sunacaktır.

Ülkemiz eğitime yön veren Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK gibi kurumlarda “kültür” önemsenmiş, hedefler konmuş ve süreç ciddi olarak takip edilmiştir.

YÖK Mevzuatında kültüre göndermeler yapılmıştır (YÖK, 2006: 18-19).

Madde 4-b ve c bentlerinde Şu ifadeler yer alır.

b) Türk Devletinin lkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak, refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak ve hızlandıracak programlar uygulayarak, ağdağ uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelmesini sağlamak,

c) Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla iŐbirlięi yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir yesi haline gelmek, evrensel ve ağdağ gelişmeye katkıda bulunmaktır.

Madde 5-b bendi ise kültürün önemi vurgulanır.

b) Milli Kültürümüz, rf ve adetlerimize bağlı, kendimize has Őekil ve özellikleri ile evrensel kültür içinde korunarak geliştirilir ve öğrencilere, milli birlik ve beraberliği kuvvetlendirici ruh ve irade gücü kazandırılır.

YK Mevzuatına göre üniversitelerin görevleri arasında kültür önemli bir yer edinir. Madde 12- e bendi (YK, 2006: 28).

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluŐlarla iŐbirlięi yaparak, kamu kuruluŐlarına önerilerde bulunmak suretiyle ğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluŐlarıncı istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düŐüncelerini ve önerilerini bildirmek,

Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatında da birçok yerde kültüre yer verilmiştir. Çalışmamızla ilgili 17. Madde ise oldukça dikkate değerdir. Bu madde de eğitimde önemli bir unsur vurgulanır. (www.mevzuat.meb.gov.tr)

“Her yerde eğitim” Bu maddeye göre “Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iŐyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleŐtirilmeye çalıŐılır.”

Müzik müzeleri, koleksiyonları ve arşivleri bu amacın gerçekleşmesinde önemli bir yer edinirler.

Müzik Eğitimi Türleri

Ülkemizde müzik eğitimi üç ana türde sürdürülmektedir. Genel Müzik Eğitimi profesyonel ve amatör müzik eğitimi ile iç içe geçen yapılarıyla dikkat çekmekte, ülkemizde hemen her bireyin almak durumunda olma özelliğini taşımaktadır. İlkokul, ortaokul ve lise müzik dersleri hedefleri; uzak, genel ve ders hedefleri düşünülerek hazırlanmış, planlanmış ve uygulamaya konmuştur. İlk uygulamaya konulan müzik dersi programından bugüne kadar ki süreçte birçok değişiklik olsa da; öğrencilerde müziksel değişim ve dönüşümün yaşanması en önemli hedeflerden biri olarak görülmüştür. Kültürlenme, kültürleşme ve kültürleme bu derslerde amaç edinilen diğer hususlardır. Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde de görüleceği ilkökul, ortaokul ve lise müfredatlarında “kültür ve müzik kültürü” önemli bir öğrenme alanı, hedef olarak belirlenmiştir.

Müzik Kültürü Öğrenme Alanı

Türkmen müzik kültürü öğrenme alanını önemser ve öğrenme alanları arasında ihmal edilmemesi her derste bir kaç dakika ayrılması gereken bir alan olduğunu belirtir. Ona göre, kültür bir toplumu bir arada tutan en önemli öğelerdendir. Her toplumun kendine özgü bir müziği ve müzik kültürü vardır. Bu kültür öylesine topluma mal olmuştur ki asırlar geçse de, başka kültürlerle etkileşse bile özünü büyük oranda yitirmez ve varlığını devam ettirebilir. Türkmen müzik kültürü öğrenme alanı eğitiminde, çeşitli toplumlara veya öğrencinin içinde bulunduğu topluma ait müzikal ürünlerin tanıtılması, kendi kültürlerini oluşturan sanatsal eserlerin çalınması, dinletilmesi, seslendirilmesi çalışmalarını kapsadığını ve bu amaç doğrultusunda, CD, bilgisayar, video oynatıcı gibi araçlardan çeşitli eserler dinletilmesi, konserlere götürülmesi, müzelerin gezilmesi, çeşitli belgesel vb çalışmaların derslerde izletilmesi gibi etkinliklerin yapılabileceğini belirtir (2016: 30-31).

Dün olduğu gibi bugünde eğitimin sadece sınıf içerisinde sürmesi eleştirilmiştir. Amatör, genel ve profesyonel müzik eğitiminde her şarttan yararlanarak bireyi gerçek hayata hazırlamak önemli bir amaçtır. Küçükahmet konuya dikkat çeker ve gözlem gezilerinin önemine vurgu yapar. “Eğitime yapılan en eski eleştirilerden biri, kapalı

kapılar arkasında ve gerçek öğrenmeye yer vermemesidir. Gözlem gezisi bu eleştirileri bir ölçüde karşılamaktadır. Çünkü bu yöntemle öğrencilere “Gerçek dünyayı görme” imkânı sağlamaktadır. Öğrenciler öğretim materyallerinin olduğu yere giderek, gözlem yapma ve bu materyalleri doğal yerleşimlerinde çalışma imkânına sahip olurlar. Gözlem gezisi eğitim açısından ilginç yerlere örneğin fabrika, müze, kütüphane, sanat galerisi, kamu kuruluşları gibi düzenleneceği gibi öğrencinin üzerinde çalışmakta olduğu ya da yakın gelecekte çalışacağı konulara örnekler toplayabileceği ya da örneklerini görebileceği yerlere de akıntı, gölcük, dağlık, ormanlık gibi düzenlenebilir. (2006:65) Müzik müzeleri, koleksiyonları ve arşivlerinin mesleki müzik eğitimi veren kurumlar içerisinde yer alması Küçükahmet’in belirttiği yönlerden de önem arz eder.

Müzik Öğretmenleri Müzik Kültürü Alan Yeterliliği

Genel müzik eğitimi yürütecek olan eğitimcilerinin eğitimleri süresince ve sonunda kendilerinden beklentiler “yeterlilikleri” adıyla tanımlanmıştır. Öğretmen genel ve özel yeterliliklerinde de kültür ve müzik kültürü önemli bir yer edinir. Müziği meslek olarak seçen geleceğin öğretmen adaylarının öncelikle içinde yaşadığı sonrasında ise dünya kültürünü ve müzik kültürünü özümsemesi, tanınması ve tanıtması müzik eğitiminin niteliği açısından önemlidir. Böylece öğretmen; farklı toplumlara ait müziksel tınıları, eserleri öğrencilerine tanıtabilecek ve kültürel gelişimlerini sağlayabilecektir. Bu hedeflerin gerçekleşmesinde öğretmen adaylarının aldıkları eğitim yanında, gerek devlet gerekse özel kurum ve kuruluşların çabalarıyla oluşturulan, müzeler, sergiler, koleksiyonlar vb unsurlar yardımcı olacaktır.

Öğretmenlik Yeterlilik Alanları

[-Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim](#)

[-Öğrenciyi Tanıma](#)

[-Öğrenme ve Öğretme Süreci](#)

[-Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme](#)

[-Okul-Aile ve Toplum İlişkileri](#)

[-Program ve İçerik Bilgisi](#)

Müzik Öğretmeni Özel Alan yeterlilikleri ise;

-Planlama ve Düzenleme

-Kuramsal-Uygulamalı Bilgi ve Beceriler

-Müzik Kültürü

-İzleme ve Değerlendirme

-Okul-Aile-Toplum ve Disiplinler Arası İş Birliği Yapma

-Mesleki Gelişimi Sağlama olarak belirlenmiştir.

Müzik öğretmenlerinden de müzik kültürü alanında yeterli olmaları beklenir. Müzik öğretmeni şu amaçları yerine getirebilmelidir.

-Öğrencilerin ulusal ve uluslararası müziği tanımalarını sağlayabilme,

-Öğrencilerin bulunduğu çevrenin müziğini tanıma ve müziksel çevresinden yararlanmasına öncülük edebilme,

-Müzikte kaliteyi sezdirerek öğrencilerde dinleme kültürü oluşturabilme,

-Atatürk'ün sanata ve Türk müziğinin gelişmesine verdiği önemi vurgulayan uygulamalar yapabilme,

-Atatürk'ü konu alan şarkı, türkü ve marşları tanıma, öğretme, ilgili haftalarda ve öğretim yılı boyunca yeri geldikçe seslendirme,

-Müzik kültüründe özel gereksinim ve özel eğitime gereksinim duyan öğrencileri dikkate alan çalışmalar yapabilme.

Müzik müzesi, koleksiyonları ve arşivleri müzik öğretmenin için “müzik kültürü” alan yeterliliklerinde etkin ve yetkin olması için önemli fırsatlar verecektir.

Çalışmaya İlişkin Ders Programları Analizi ve Yorumlar

Çalışmaya destek olması ve konuyu daha ayrıntılı açıklayabilmek amacıyla, bazı ders programlarının analizi yapılmıştır. Yapılan incelemeler sonunda görülmüştür ki genel müzik eğitiminde (1-8. Sınıflar, 9-12. Sınıflar) ve Güzel Sanatlar Liseleri eğitiminde verilmekte olan derslerde “müzik kültürü” önemsenmiştir. Derslerin genel amaçları, temel bilgi ve beceriler, öğrenme alanları, etkinlikler

başlıkları altında yapılan incelemelerde çalışmaya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir. Çalışmayla doğrudan ilgisi olmayan maddeler ise kapsam dışında tutulmuştur. Ders içerikleri ve programları Milli Eğitim Bakanlığı web sitesinden elde edilmiştir. (ttkb.meb.gov.tr/programlar)

1-8. Sınıflar Müzik Dersi

Çalışmaya İlişkin Genel Amaçlar

-Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek, yaratıcılık ve yeteneklerini müzik üretme yoluyla geliştirmek, yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek, müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek.

Çalışmaya İlişkin Temel Beceriler ve Değerler

-Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okuryazarlığı edinebilme, estetik duyarlığa sahip olma.

Öğrenme Alanları

- Dinleme - Söyleme - Çalma
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Etkinlikler

-Öğrencilere, çevrelerinde kullanılan vurmali çalgıların neler olduğu ve bu çalgıları nerelerde ve ne zaman gördükleri sorulur. Sonra, bu çalgıların nasıl kullanıldığı üzerinde durulur.

-Öğrencilere, bilinen ya da sınıfta tanıştıkları veya çevrelerinde gördükleri çalgıların kullanım biçimlerine göre nasıl isimlendirildiği konusunda açıklamalar yapılır. Daha sonra, sesi duyurulan çalgının hangi sınıflaya girdiği oyunlaştırma yoluyla sorgulanır.

- Öğrencilere özellikle yakın çevrelerinde ve bölgelerinde dinlenen geleneksel müziklerimize ilişkin örnekleri araştırmaları ve dinlemelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır. Bunun dışında, pop müzik, klasik müzik vb. müzik türlerinden seçkin örneklerin yer aldığı dinleti etkinlikleri de düzenlenebilir.

9-12. Sınıflar Müzik Dersi

Çalışmaya İlişkin Genel Amaçlar

Anlama, anlatma ve yaratma gücünü geliştirmeleri, entelektüel merakını geliştirmeleri, müziğe yönelik olumlu tutum sergileyerek özgüvenini ve yaratıcılığını geliştirmeleri, araştırma yapma, bilgi üretmeve bilgiyi kullanma gücünü geliştirmeleri, müziksel bilgi, görgü, ilgi, istek ve yeteneğini geliştirmeleri, müzik terminolojisini ve dilini doğru kullanmaları, müziğin diğer sanat dallarıyla ilişkisini kurarak estetik duygularını geliştirmeleri, bilinçli bir müzik dileyicisi olmaları, müzik dağıtıcılığı oluşturmaları, ülkemiz müzik türleri ile birlikte evrensel bir müzik kültürüne sahip olmaları amaçlanmaktadır.

Anahtar Kavramlar

-Tür (uluslararası sanat müziği, geleneksel Türk müziği, popüler müzik vb.), ses rengi (insan ve çalgı ses renkleri), tarihsel ve kültürel öğeler olarak belirlenmiştir.

Beceriler

-Eleştirel düşünme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, iletişim ve empati becerisi, araştırma becerisi, problem çözme becerisi, karar verme.

Özel Beceriler

Çalgı kullanma becerisi, dinleme becerisi, deşifre yapma becerisi, yaratıcılık becerisi

Öğrenme Alanları

Söyleme-Çalma

Dinleme

Müziksel Algı ve Bilgilenme

Müzik Kültürü

Müziksel Yaratıcılık

Etkinlikler

-Dünyanın farklı bölgelerindeki(Uzak Doğu, Afrika, Amerika, Akdeniz ülkeleri vb.) müziklere ait eserlerden değişik örnekleri içeren bir çalışma yaprağı hazırlanıp dağıtılır. Öğrenciler içlerinden seçtikleri örnek eseri/eserleri seslendirir.

-Öğrencilerden, dünyanın farklı bölgelerindeki(Uzak Doğu, Afrika, Amerika, Akdeniz vb.)müzikleri araştırarak elde ettikleri bulgularla (ses ve görüntü kayıtları, poster, resim, çalgılar vb.) açıklamalı dinleti etkinlikleri düzenlemeleri istenir. - Öğrencilerden, Türklerin tarih öncesi çağlardan 18.yy.'akadargelenmüzikeyaşantılarıyla ilgileri araştırma yaparak elde ettikleri bilgilerle sunum yapmaları istenir

-Öğrencilerden, dünyanın farklı bölgelerinin (Uzak Doğu, Afrika, Amerika, Akdeniz vb.) müziklerini araştırarak arşiv oluşturmaları istenir. Hazırlanan arşiv dinleti yapılarak sunulur.

-Öğrencilerden gruplara ayrılarak dünyanın değişik bölgelerinde kullanılan etnik çalgıları araştırıp sunum yapmaları ve Türk müziği çalgılarıyla benzerliklerini (tulum-gayda, lavta-ud vb.) ilişkilendirmeleri istenir.

1-8 Sınıflar müzik dersi ve 9-12. Sınıflar müzik dersi incelendiğinde müzik müzelerinin, koleksiyonlarının ve arşivlerinin önemi görülmektedir. Müzik müzeleri, koleksiyonları ve arşivleri müzik eğitimi süresinde etkili ve verimli olarak kullanılabilir. Öğrencilerin; estetik yönlerinin gelişmesi, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik kültürlerini tanımaları, müziksel algı ve bilgilerini geliştirmeleri, insan ve çalgı ses renklerini bilmeleri, müzik türleri ve çalgılarına ilişkin bilgilerinin artması, yaratıcı ve eleştirel beceriler edinmesi, araştırma, yeniden üretme becerileri edinmesi, bilgi teknolojileri yoluyla kültürel değişim ve gelişimi yaşaması müzik arşivleri ve müzeler sayesinde gerçekleşebilecektir.

Güzel Sanatlar Dersi Batı Müziği Çalgı Toplulukları

Çalışmayla ilgili Dersin Genel Amaçlar

-Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını, Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini, müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini, müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını amaçlamaktadır.

Çalışmayla İlgili Programla ulaşılması beklenen ortak beceriler şunlardır

öçalytay

-Eleştirel Düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama.

Çalışmayla İlgili Programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır

-Toplu çalma becerisi, yorumlama becerisi, sahne ve performans becerisi.

Çalışmayla İlgili Etkinlik Örnekleri

- Orkestra ile ilgili bir cd izlenir. Okul/sınıf orkestrasının yerleri tespit edilir. Birkaç farklı orkestra cd'si izletilerek orkestra türleri arasındaki farklılıklar incelenir.

Güzel Sanatlar Türk Müziği Çalgı Toplulukları Dersi

Çalışmayla İlgili Genel Amaçlar

-Çalgısıyla topluluk içerisinde düzeyine uygun eserleri seslendirmelerini, Türk müziği ile Batı müziğini klasik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını, müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını, çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını, müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını amaç edinilmiştir.

İlgili Temel Beceriler

-Toplu çalma, Türk müziği usullerini uygulama, Türk müziği makamlarında eser çalma, deşifre çalma, transpoze(aktarım) çalma, yorumlama, sahne ve performans

Çalışmayla İlgili Programla ulaşılması beklenen ortak beceriler şunlardır:

-Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama, problem çözme.

Programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

-Toplu çalma, transpoze (aktarım) çalma, yorumlama, sahne ve performans

Etkinlikler

-Türk müziği çalgı topluluklarının konserlerine gidilir, Türk müziği çalgı topluluklarının konserlerine gidilir

Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi

Çalışmayla İlgili Genel Amaçlar

-Eser inceleme, kronoloji, değişim ve sürekliliği algılama becerisi kazanmalarını, müzelerden sanat eğitimi amaçlı yararlanma bilinci geliştirmelerini, farklı kültürlere ait sanat eserleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları değerlendirmelerini, müzelerdeki sanat eserleri aracılığıyla diğer toplumlara karşı saygı duyma bilinci kazanmalarını, müze çalışmalarına dayalı projeler hazırlamalarını, sanat eserlerini inceleyerek ve yaparak uygulamalı sanatsal deneyimler kazanmalarını, müzelerde yer alan sanat eserlerine değer verme, ilgi ve koruma bilinci geliştirmelerini, görsel algılama becerisi geliştirmelerini, müzelerde sanat eğitimi yoluyla yaratıcılık becerisi geliştirmelerini amaçlamaktadır.

İlgili Temel Beceriler

-Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama, problem çözme

İlgili Programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır.

-Eser inceleme becerisi, kronoloji becerisi, değişim ve sürekliliği algılama becerisi

Etkinlik Örnekleri

-Bir müzeye gezi düzenlenerek ne tür müze olduğu ve diğer müzelerden farkı tartışılır. Bir müzeye gezi düzenlenerek ne tür müze olduğu ve diğer müzelerden farkı tartışılır

- Müze eğitiminin yaygınlaşması için yapılan çalışmalar, katkılar ve Türk müzeciliğinin dünya müzeciliğindeki yeri araştırılır. Araştırma sonuçları sınıf ortamında değerlendirilir

- Farklı toplumlara ait kültür, medeniyet ve sanat olayları ile ilgili öykü, hikâye, destan ve şiir vb. araştırılır

Müze ziyareti yapılır. Müze eğitimcisiinden müze eğitiminin amaçları, müze eğitiminin temel ilkeleri, eğitim politikaları, kapsamı, eğitim yöntemleri ile ilgili bilgi toplanır. Araştırma sonuçları sınıf ortamında tartışılır

-Müze ziyareti yapılır. Müze eğitimcisiinden müze eğitiminin amaçları, müze eğitiminin temel ilkeleri, eğitim politikaları, kapsamı, eğitim yöntemleri ile ilgili bilgi toplanır. Araştırma sonuçları sınıf ortamında tartışılır

Müziğe Giriş Dersi

Çalışmayla İlgili Genel Amaçla

-Müziğin topluma etkilerini sorgulamalarını, müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini ,Türk

müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini, müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını, müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını, Türk müziği ve evrensel müzik yayınlarından bir kitaplık oluşturmalarını amaçlamaktadır.

İlgili Temel Beceriler

-Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama, problem çözme becerisi, girişimcilik.

Programla ulaşılmaması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

-Müziksel düşünme becerisi, müziksel işleme becerisi, müziksel sınıflandırma becerisi, müzik kuramları edinme becerisi, müziğin toplumsal etkilerini belirleme becerisi.

Etkinlikler

-Müziksiz bir dünyanın nasıl olacağı üzerine düşünceleri istenir

-Ne tür bir çalgıya sahip olduklarını, çaldıkları çalgının kaynağını, hangi malzemelerden yapıldığını ve ne tür bir ses çıkardığını araştırmaları istenir.

-Senfoni ve opera orkestraları, TSM ve THM orkestraları, pop-rock- jazz orkestraları vb. gibi toplulukların konserlerine giderek çalgıları ve müzik türlerini tanıma açısından gözlem yapmaları sağlanır

- Çalacakları veya seslendirecekleri farklı ülkelerin yöresel veya bölgesel eserleri analiz edilerek pentatonik, modal ve tonal ses sistemlerinden hangisine uyduğu belirlenir.

Güzel Sanatlar Liseleri, Batı Müziği Çalgı Toplulukları, Türk Müziği Çalgı Toplulukları, Müze Eğitimi, Müziğe Giriş dersleri; çalışmayla ilgili genel amaçları, ilgili temel beceriler, alana özgü beceriler ve etkinlikler konuları ele alındığında müzik müzeciliğinin, koleksiyonlarının ve arşivciliğinin müzik eğitiminde etkin bir rol oynayabileceği söylenebilir. Her bir amaç özellikle ziyaretlerde gerçekleştirilecek özelliktedir.

Ülkemizde ve Dünyada Müzecilik ve Önemi

Müzeler, koleksiyonlar ve arşivler kültürü korumanın yanında dünya mirasını da koruma misyonu üstlenirler. 3-18 Kasım 2015 tarihlerinde Paris'te UNESCO 38.Genel Konferansı kapsamında gerçekleştirilen Kültür Komisyonu'nda Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine İlişkin Tavsiye Kararı kabul edilmiştir.

Yüksek Öğretim Kurumu bu tavsiye kararını benimsemiş ve tüm üniversitelere bir yazı ile müze ve koleksiyonların kurulması, geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılmasını istemiştir. Üniversitelere gönderilen yazıda şu ifadeler dikkat çekicidir. “Kültürel aktarım, kültürlerarası iletişim, öğrenim, tartışma ve eğitim alanları olarak müzeler, eğitim (resmi, gayri resmi ve yaşam boyu eğitim) sosyal dayanışma ve sürdürülebilir kalkınma konularında önemli bir göreve sahiptirler. Müzeler, kültürel ve doğal mirasın önemini toplumsal farkındalığının artırılması ve vatandaşların söz konusu mirasın aktarımına olan katkıları konusunda önemli bir potansiyele sahiptirler. Aynı zamanda müzeler, özellikle kültürel ve yaratıcı endüstri ve turizm aracılığıyla ekonomik kalkınmayı desteklerler.(<http://www.yok.gov.tr>) Aynı yazıda; müzelerin muhafaza etme, araştırma, iletişim, eğitim görevlerinin olduğu belirtilmiştir.

Elbaş; ülkemiz topraklarında binlerce yıllık bir kültürel birikimin olduğunu ve kültürlerarası geçiş yolu olması bakımından müzik müzesinin kurulması gerektiğini belirtir, bu müzenin amaçlarını ve önemini şöyle dile getirir. “Müzik müzesi ile dünya müzik kültürü içinde anlamlı bir yerde duran, Türkiye toprakları üzerinde yaşamış ve yaşamakta olan müzik kültürlerine ait değerler ile onlara ait çalgıların, otantik yapısı gözetilerek çağdaş bir müze anlayışı içinde bir araya getirilmesi ve yine asıllarına uygun halleriyle ses örneklerinin bilgisayar teknolojisi içinde işlemlerden geçirilerek sesli belgeye dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Bu proje için gerekli olan kaynakların, kötü kullanım, sağlıklı ve yeterli koşullarda saklanamaması gibi etkenler yüzünden giderek azalması ve hatta yok olması da projenin ivedi olarak hayata geçmesinin en önemli fiziki koşulunu oluşturmaktadır. Gelecek kuşaklara yok olmuş bir kültür yerine, kendi kültürel değerleri ile yaşadıkları toprakların uygarlıklarına ait ürünleri, bu proje ile geleceğe taşıyabilmek her şeyden önce bir insanlık görevidir. (2011:21-22).

Bu amaç gerçekleştirilmemiştir.

Ülkemizde devlet sanat kurumları, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak, çoksesli müzik, klasik Türk müziği, Türk halk müziği ve halk dansları alanında faaliyet gösteren Senfoni Orkestraları, Korolar ve Topluluklardır. Bu grupta yer alan sanat kurumları doğrudan merkeze bağlı taşra örgütü niteliğinde olup, kendilerine ait bütçeleri bulunmamakta, ihtiyaçları Genel müdürlüğün taşra bütçesine ayrılan ödenekten karşılanmaktadır. Ülkemizde 7 senfoni orkestrası, 3 Türk Halk Müziği Korosu, 7 Klasik Türk müziği korusu, 7 Müzik ve Dans topluluğu vardır (Çelik, 2011: 129-130).

Bununla birlikte devlet bünyesinde kurulmuş bir müzik müzesinin olmayışı dikkat çekicidir.

Devlet kültür yatırımlarına ve sponsorluklara destek olmaktadır. 16.07.2004 tarihinde 5228 sayılı Kanunla Kültür ve Turizm Bakanlığının faaliyet alanına dair yapılan bağış, yardım ve harcamalara ilişkin vergi muafiyetinin ilgili kanunlara atfen gider olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır (Çelik, 2011: 259). Bu fırsattan yararlanan destekçiler vardır. Bununla birlikte müze kurma yolundaki mevzuat oldukça meşakkatlidir ve teşvikten çok caydırıcıdır.

Dünya’da ise devlet desteğiyle kurulan birçok örneğe rastlanılmaktadır.

Musee De La Musique-Paris

Musee Des Instruments De Musique-Brüksel

Horminan Müzesi Müzik Galerisi-Güney Londra

Viyana Sanat Tarihi Müzesi Eski Müzik Aletleri Koleksiyonu-Viyana

Azerbaycan Müzik Kültürü Devlet Müzesi-Bakü bunlardan bazılarıdır.

Comite International des Musees ET Colections d’Instruments de Musique (CIRCIM)- Uluslararası Müzeler ve Müzik Aletleri Komitesi ise müzik kültürüne hizmet eden önemli kuruluşlar arasındadır.

Devletimize ait bir müzenin olmaması üzücüdür. Birçok ülkede bu tür kurumlar desteklenmektedir. Müzeler önemsenmiş, eğitim ve kültür aktarımı aracı olarak görülmüştür.

Birley, müze düzenlenmesinde birkaç ayrıntıya dikkat çeker. Çalışmamızla ilgili olarak “eğitsel” amaca dikkat çekmesi önemlidir.

“Bir müzik galerisinde çalgıların düzenlenmesinin ilkelerini ve temasını oluşturan etkenler müzenin görevine, onun eğitsel amaçlarına, sergilenecek koleksiyonların niteliklerine, sergi müdürünün uzmanlık alanına ve yer ve parasal olanakların varlığına göre değişir” (2011: 71).

Moore ise ziyaretin önemi hakkında şunları söyler “Bir sergiye yapılan ziyaret hem alan hem de zamanda ilerleyen ve belli başlı bir amaca odaklanan bir anlayış, ziyaretçilerin bilgi ve deneyimlerine etki yapmasını sağlayacak şekilde tasarlanan bir görsel uyarım sistemi sürecidir. Bu durum, ziyaretçiye bilimsel/sanatsal modele karşılık gelen, ona kişisel bilgi ve deneyimini zenginleştirmesini sağlayacak, müze tarafından eğitim amaçlı oluşturulan gerçekliği, kendi nesnel fikriyle karşılaştırma olanağı verir.” (2011:87).

Moore’un çalgılara yönelik düşünceleri önemlidir. “Her çalgının bir hikâyesi vardır. İster değerli ya da sıradan maddelerden yapılmış, ister parçalara ayrılmış ya da tam olsun, hepsinin hakkımızda anlatacağı şeyler vardır” (2011: 88).

Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Koleksiyonu ve Arşivi

Uzmanlarca, Türkiye’nin en büyük, Avrupa’nın ilk beşinde ve Dünya’nın ilk on enstrüman ve müzik koleksiyonu olarak gösterilen Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Koleksiyonu tarihçesi kısaca şöyledir.

8 Nisan 2013	Müze Protokolü İmzalandı
01 Ekim 2013	Müze Açılışı Yapıldı
26 Mart 2014	Mesleki Müzik Eğitimi Veren Tüm Kurumlara Müzeyle İlgili Tanıtım Mektubu Gönderildi
24 Nisan 2014	“Müzecilik Ve Enstrüman Müzesi” Konulu Panel Yapıldı
25 Nisan 2014	Müze Bağış Töreni Yapıldı
7-8 Mart 2015	“Çalgı Bilimi” Çalıştayı Yapıldı
04 Nisan 2105	Yürütme Kurulu Kuruldu (Uğur, 2015: 87-88)

Müzenin kuruluşunda iki önemli isim dikkat çekmekte. Birincisi işadamı İbrahim Alimoğlu. 3 Şubat 1956 yılında Afyonkarahisar'da dünyaya gelen İbrahim ALİMOĞLU, dedesi, amcası, babası ve kardeşleriyle büyük bir ailenin içinde büyüdü. İlk, orta ve lise öğrenimini Afyonkarahisar'da tamamlayarak 1979 yılında Afyonkarahisar Eğitim Enstitüsü'nden mezun oldu. Ailesinin işleri nedeniyle mermer satışı ile ilgili olarak dünyanın birçok ülkesine seyahat etme fırsatı bulan ALİMOĞLU, 2009 yılında gittiği Endonezya'da su altı zenginlikleriyle tanışmış ve birtakım incelemeler sonunda kurduğu deniz akvaryumuyla başlayan hobisi, deniz fosilleriyle birlikte evlerde kullanılan her türlü eşyayı toplama gayretine dönüşmüştür. Yıllar önce başlayan bu hobi, çoğunlukla evlerimizde kullandığımız etnografik değere sahip eşyalardan oluşan çok zengin bir koleksiyona dönüşmüştür.2011 yılında Alimoğlu Kültür Sanat Araştırma Derneği'ni Kuran Alimoğlu, dernek faaliyetleri için tahsis edilen Çeşmeli Konak'ta koleksiyonunun bir kısmını sergilemektedir (Uğur, 2015: 98-99).

Bir diğer önemli kişi ise Dr. W. Ott'tur. 10.08.1943 tarihinde Güney Almanya Ulm'da doğan Dr Wolfgang OTT, ilk ve orta eğitimini Köln-Leverkusen'de yaptıktan sonra lisans ve yüksek lisans eğitimini Achen Teknik Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Fizik Bölümü'nde tamamladı. Achen Teknik Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde bir dönem bilimsel çalışmalar yaptıktan sonra doktorasını tamamlayan OTT, 1977-2008 yılları arasında Köln Ren Akademisi'nde Fizik ve Bilgisayar Teknikleri alanında öğretim görevlisi olarak çalıştı. Müziğe merakı okul yıllarında klasik gitar dersleriyle başlayan OTT, o zamandan beri yaylı çalgıları tercih etti. Eşiyle birlikte Avrupa, Asya, Latin Amerika ve Afrika'ya yaptığı sayısız seyahatlerde satın aldığı müzik enstrümanları, koleksiyonunun temelini oluşturdu. Koleksiyonundaki enstrümanları açık artırılardan satın aldığı müzik aletleriyle de genişletti.1978 yılından bu yana Adelheid OTT ile evli olan OTT, Leverkusen'de yaşamakta olup yılın belli bir bölümünde Dalyan'da ikamet etmektedir (Uğur, 2015: 100).

Sayın Ott, yıllarca biriktirdiği enstrüman ve müzik koleksiyonunu Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarına bağışlamıştır.

Üniversite yönetimi kendisine fahri doktora vermiş ve onurlandırmıştır.

Ott'un bağışları ile ülke müzik kültürüne çok önemli bir arşiv kazandırılmıştır.

Bu arşiv ve tüm koleksiyon konservatuvarı koridorlarında sergilenmektedir.

Gerek genel müzik eğitiminin, gerekse profesyonel müzik eğitiminin amaçlarına hizmet etmektedir.

Öğrenci ve eğitimciler kültürlenmektedir.

Ülkemizde yürütülmekte olan müzik eğitiminin uzak, genel, özel, ders hedeflerinin gerçekleşmesinde önemli roller üstlenmektedir.

Emekli çalgı yapımcısı Hasan Sami YAYGINGÖL'ün müze üzerindeki düşünceleri şöyledir (Uğur,2015: 77).

Türkiye'de kuşkusuz organolojik çalgılar müzesi büyük bir eksiklikti. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı bünyesinde büyük emek harcanarak kurulan ‘İbrahim ALİMOĞLU Müzik Müzesi’ organolojik alandaki bu boşluğu doldurarak evrensel boyuta taşımıştır. Müzenin kültürel formasyonla eğitilen yaratıcı çağdaş öğrencilere, uluslararası araştırmacılara ve tüm sanat camiasına ışık tutacağına inanmaktayım.

Müzikolog Ayten KAPLAN ise müzenin önemine ve kültürel akışkanlığa dikkat çeker (Uğur, 2015: 41).

Başta işadamı İbrahim Alimoğlu ve Dr. Wolfgang Ott olmak üzere çok sayıda koleksiyoncunun bağışladığı eserlerle Türkiye'nin en büyük müzik müzesi unvanını kazanan “Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Müzesi” müzik kültürüne hatırı sayılır hizmetler getirmektedir. Birçok toplumun tarihsel süreç içinde kullandığı çalgı örneklerinden oluşan “müze”, toplumların kültürel farklılıkları, kültürel benzerlikleri, akrabalıkları hakkında önemli veriler sunmaktadır. Bir folklorik ürün olarak, çalgı yapımında kullanılan malzemenin, toplumların yaşadığı coğrafi koşulların izlerini yakalamak mümkün olabilmektedir. Çalgı yapım teknikleri açısından da çok zengin bir malzeme ile buluşturmaktadır. Koleksiyon, küçük, basit demeden, bulunabilen bütün çalgılara yer vererek, insanoğlunun, kendini seslerle anlatma arayışının değişik biçimlerini, tarihsel süreç içinde izleme fırsatını sunmaktadır.

Çalışmada Yöntem

Çalışmada, konuya ilişkin bilgi ve belgeler taranmış, genel müzik eğitimi ve güzel sanatlar liselerinde verilmekte olan bilinçli örnekleme yoluyla seçilmiş dersler program analizleri yapılmış ve konuya ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiş, Farklı ülkelerden enstrümanların ve müzik objelerinin yer aldığı ülkemizin en büyük müzik enstrümanları koleksiyonu Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Koleksiyonu ve Arşivi hakkında bilgilendirici açıklamalar yapılmıştır.

Araştırmaya destek olması amacıyla, öğretmen adayı konservatuvar öğrencilerinin ve konservatuvar eğitimcilerin “mesleki müzik eğitiminde müzik arşivciliğinin yeri ve önemi” ne yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. 2015-16 eğitim öğretim yılında öğretmenliği meslek olarak seçen ve formasyon eğitimi alan konservatuvar öğrencileri ve eğitimcileri çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Veriler, odak grup görüşmesi ile toplanmış, nitel araştırma tekniklerine göre çözümlenmiştir.

Araştırma Problemi

Öğretmen adayı konservatuvar öğrencilerinin ve konservatuvar eğitimcilerin “mesleki müzik eğitiminde müzik arşivciliğinin yeri ve önemi” ne yönelik görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

-Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerinin müzik kültürü öğrenme alanına yönelik düşünceleri nelerdir?

-Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerinin “müzik öğretmeni müzik kültürü alan yeterliliği” ne yönelik düşünceleri nelerdir?

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmaya destek olmak amacıyla konservatuvar öğrencilerinin ve eğitimcilerinin müzik müzesine yönelik düşünceleri belli bir sistematik içinde öğrenilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler nitel araştırma tekniklerine göre çözümlenmiştir ve yorumlanmıştır. Birbirleriyle örtüşen fikirlere tekrar yer verilmemiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerinin müzik kültürü öğrenme alanına yönelik düşünceleri nelerdir?

Konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerine göre;

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrenciye içinde yaşadığı ve farklı toplumlara ait müzikal ürünleri **tanıma** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrenciye içinde yaşadığı ve farklı toplumlara ait müzikal ürünleri **çalma** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrenciye içinde yaşadığı ve farklı toplumlara ait müzikal ürünleri **seslendirme** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrenciye içinde yaşadığı ve farklı toplumlara ait müzikal ürünleri **dinletebilme** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrenciye **sanatsal çalışmalar içerisinde yer alma** isteği uyandırır*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilerin **müzikle ilgili ürünlere ilgi duymalarını ve zaman ayırmalarını** sağlar*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilerin **müziği yaşamlarının bir parçası haline getirmelerinde** etkili olur.*

Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilerin estetik yönlerini geliştirir.

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilerin **müziğe daha çok değer vermelerini** sağlar.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilere **kültürel farklılıkları ayırt edebilme** becerisi ve bilgisi verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilere **karşılaştırma ve eleştirebilme** kültürünü öğretir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin ilk ve orta öğretim öğrencileri tarafından gezilmesi, öğrencilerde **çalgı bilgisini** geliştirir.*

Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerinin müzik kültürü öğrenme alanına yönelik düşüncelerinin olumlu olduğu, eğitimde önemli bir yer edindiği, müzik eğitiminin genel amaçlarının gerçekleştirilmede, kazandırılması gereken temel bilgi ve becerileri edindirmede, etkinliklerin verimli olmasında etkili roller üstleneceğini düşünmektedirler.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerinin “müzik öğretmeni müzik kültürü alan yeterliliği” ne yönelik düşünceleri nelerdir?

Konservatuvar öğrencileri ve eğitimcilerine göre;

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin müzik eğitimcileri tarafından öğrencilerine **gezdirilmesi, yerel, bölgesel ve dünya müziklerini öğrencilerine tanıtabilme** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin müzik eğitimcileri tarafından öğrencilerine **gezdirilmesi, yerel, bölgesel ve dünya müziklerini öğrencilerine çaldırabilme** imkânı verir.*

*Müzik arşivlerinin ve müzelerinin müzik eğitimcileri tarafından öğrencilerine **gezdirilmesi, yerel, bölgesel ve dünya müziklerini öğrencilerine dinletebilme** imkânı verir.*

Öğretmenliği meslek olarak seçen konservatuvar öğrencileri ve eğitimcileri müzik öğretmeni müzik kültürü alan yeterliliğinde müzik müzeleri ve arşivciliğinin öğrencilerin gelişimlerinde etkili olacağını düşünmektedirler.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Müzeler ve müzik arşivleri; somut olan e olmayan kültürün korunması ve gelecek kuşaklara aktarımında önemlidir.

Müzeler ve müzik arşivleri bireylerde de koleksiyonculuğa ilgi ve merakı artıracaktır.

Müzeler ve müzik arşivleri bireysel müzik beğeni ve kültürünü artıracaktır.

Müzeler ve müzik arşivler sayesinde müzik kültür, duyulabilir ve somut hale gelebilir.

Müzeler ve müzik arşivleri; gerek müzeye ve arşive gerekse kuruma maddi destekler sağlanmasında yardımcı olabilir.

Müzeler ve müzik arşivleri; eğitim amacıyla kullanılabilir.

Müzeler ve müzik arşivleri; müzik, tarih, mitoloji, sosyoloji, inançlar, kültürler vb birçok farklı alana çalışma ortamı sağlayacaktır.

Müzeler ve müzik arşivleri; kültürler arası etkileşimi, geçişleri farkına vardırabilmesi açısından da önemlidir.

Müzeler ve müzik arşivleri; kültürün ekonomiye katkılarının bilinmesi, ölçülmesi, yaygınlaşması çalışmalarına da destek olacaktır.

Yayın ve Kayıtlar yapılmalıdır.

Ülke, bölge ve tüm dünya müzik müzelerinin gezilmesi ve envanterin güncellenmesi müzik eğitiminde etkin kullanımı artıracaktır.

Sesli Rehberin yapılması önemlidir. Bu sayede teknoloji ile birliktelik öğrencide yeni ve farklı ufuklar açacaktır.

İnternet başta olmak üzere tüm teknolojik gelişmelerden yararlanma birçok fırsatları da beraberinde getirecektir.

KAYNAKÇA

Birley, M. (2011). “Müzik Müzesi ev Öyküsel Sunum Yapısı”, Türkiye’de Müzik Kültürü, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.

Çelik, A. (2011). Kültür Endüstrisi-Üç Yanlış Bir Doğru, Literatür Yayınları, İstanbul.

Elbaş, O. (2011). “Tarihsel Süreç İçinde Türkiye’de Müzik Kültürü ve Müzik Müzesi”, Türkiye’de Müzik Kültürü, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.

Günay, E. (2011). Müzik Sosyolojisi, Bağlam Yayınları, İstanbul.

Küçükahmet, L. (2006). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Moore, K. (2011). “Organoloji ve Müze Kurulumu”, Türkiye’de Müzik Kültürü, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.

Türkmen, E. F. (2016). Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri, PegemA, Yayınları, Ankara.

Uğur, Y. E. (2015). Çalgı Bilimi Konuşmaları, AKSAM Yayınları, Afyonkarahisar.

YÖK (2006). Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Mevzuatı, Yalın Yayıncılık, İstanbul.

<http://ttkb.meb.gov.tr/programlar> 24.03.2016/Saat: 10:00

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/> (26.03.2016-Saat 11:00)

<http://mevzuat.meb.gov.tr/> (26.03.2016-Saat 14:00)

<http://www.yok.gov.tr> (26.03.2016-Saat 16:00)

Koleksiyondan

Müze Ziyaretlerinde Hoş Karşılaşmalar. Cihat Aşkın ve Öğrenciler

Müze Ziyaretinde Öğrencilere Enstrüman Dinletileri

